Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/4418

2024 7 8

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2024 m. gegužės 15 d.

dėl rekomendacijos dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo dėl pinigų su Andoros Kunigaikštyste ir Susitarimo dėl pinigų su San Marino Respublika dalinio pakeitimo (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Įžanga ir teisinis pagrindas

2024 m. balandžio 16 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl Komisijos rekomendacijos dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo dėl pinigų su Andoros Kunigaikštyste ir Susitarimo dėl pinigų su San Marino Respublika dalinio pakeitimo ([1]) (toliau – pasiūlytas sprendimas).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 219 straipsnio 3 dalimi, kurioje nustatyta, kad tais atvejais, kai Sąjungai reikia derėtis su viena ar keliomis trečiosiomis valstybėmis ar tarptautinėmis organizacijomis dėl susitarimų, susijusių su pinigų ar užsienio valiutos kurso režimo reikalais, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija ir pasikonsultavusi su Europos Centriniu Banku, sprendžia dėl derybų organizavimo priemonių ir tokių susitarimų sudarymo. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendrosios pastabos

1.1. 2011 m. buvo sudarytas Sąjungos ir Andoros susitarimas dėl pinigų ([2]), o 2012 m. – Sąjungos ir San Marino susitarimas dėl pinigų ([3]) (toliau – susitarimai dėl pinigų). 2023 m. gruodžio mėn. Komisija užbaigė derybas dėl asociacijos susitarimo su Andora ir San Marinu ([4]) (toliau – asociacijos susitarimas).

1.2. ECB palankiai vertina pasiūlyto sprendimo tikslus, t. y. išvengti Sąjungos ir Andoros Kunigaikštystės bei San Marino Respublikos panašių pastangų dubliavimo susitarimų dėl pinigų ir asociacijos susitarimo srityje. Sąjungos teisės aktai, kuriuos Andora ir San Marinas turi įgyvendinti pagal susitarimus dėl pinigų ir asociacijos susitarimą, iš dalies sutampa. Jei šio sutapimo klausimas nebūtų sprendžiamas, pastangos dubliuotųsi, nes sutampančių Sąjungos teisės aktų įgyvendinimas būtų lygiagrečiai stebimas pagal susitarimus dėl pinigų ir asociacijos susitarimą.

1.3. Kartu ECB pažymi, kad pasiūlytame sprendime numatytų susitarimų dėl pinigų pakeitimų įvedimas turės didelį poveikį susitarimų dėl pinigų sistemai. Susitarimais dėl pinigų įsteigiamas jungtinis komitetas ([5]), kuris atlieka itin svarbų vaidmenį vertinant susitarimų dėl pinigų prieduose išvardytų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą. Sąjungos ir Andoros susitarimo dėl pinigų atveju jungtinį komitetą sudaro Andoros, Komisijos, Ispanijos, Prancūzijos ir ECB atstovai. Sąjungos ir San Marino susitarimo dėl pinigų atveju jungtinį komitetą sudaro San Marino, Komisijos, Italijos ir ECB atstovai. ECB supranta, kad pakomitečio, kuris vertins atitinkamame asociacijos susitarimo priede

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) OL C 369, 2011 12 17, p. 1.
([3]) OL C 121, 2012 4 26, p. 5. Šis susitarimas dėl pinigų pakeitė ankstesnį Italijos Respublikos Europos bendrijos vardu su San Marino Respublika sudarytą susitarimą dėl pinigų (OL C 209, 2001 7 27, p. 1).
([4]) Žr. 2023 m. gruodžio 12 d. Komisijos pranešimą spaudai „Komisija palankiai vertina tai, kad baigtos derybos dėl asociacijos susitarimo su Andora ir San Marinu“, kurį galima rasti Komisijos interneto svetainėje www.ec.europa.eu. ECB nematė asociacijos susitarimo teksto, dėl kurio susitarta derybininkų lygmeniu, nors asociacijos susitarimu buvo remtasi siūlant susitarimų dėl pinigų pakeitimus.
([5]) Žr. susitarimų dėl pinigų 11 straipsnį.

išvardytų Sąjungos teisės aktų, kurie pažymėti kaip susiję su susitarimų dėl pinigų taikymu, įgyvendinimą, sudėtis labai skirsis nuo susitarimų dėl pinigų jungtinių komitetų sudėties. Nenumatyta, kad ECB bus oficialus pakomitečio narys. Atsižvelgdamas į pasiūlytų pakeitimų svarbą, ECB laikosi nuomonės, kad, laikantis ankstesnės praktikos, savo kompetencijos ribose jis turėtų būti visateisis derybų dalyvis.

2. **Konkrečios pastabos**

2.1. Pasiūlyto sprendimo aiškinamajame memorandume teigiama, kad atitinkamame asociacijos susitarimo priede išvardyti Sąjungos bankų ir finansų teisės aktai bei kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisės aktai bus aiškiai pažymėti kaip tokie, kad vertinant jų įgyvendinimą pagal asociacijos susitarimą tai būtų daroma ir susitarimų dėl pinigų tikslais. Paaiškinta, kad Komisijos tarnybos ketina pakviesti savo ECB partnerius prisijungti prie Komisijos delegacijos Finansinių paslaugų pakomitetyje, įsteigtame pagal asociacijos susitarimą, kai svarstomas Sąjungos aktų, kurie taip pat svarbūs taikant susitarimus dėl pinigų, įgyvendinimas. ECB palankiai vertina Komisijos ketinimą kviesti ECB į pakomitečio posėdžius, kai diskusijų dalykas yra svarbus susitarimų dėl pinigų taikymui. Pasiūlytame sprendime nenurodoma, kaip toks dalyvavimas būtų įformintas ir koks būtų ECB statusas tuose posėdžiuose. ECB supranta, kad jis būtų kviečiamas dalyvauti atitinkamuose pakomitečio posėdžiuose stebėtojo teisėmis.

2.2. Pasiūlytame sprendime numatyta į susitarimus dėl pinigų įtraukti nuostatą, pagal kurią visų naujų su euru susijusių Sąjungos bankų ir finansų teisės aktų dalis ir visi nauji Sąjungos kovos su pinigų plovimu ar terorizmo finansavimu teisės aktai tampa atitinkamo asociacijos susitarimo priedo dalimi tik tada, kai šie Sąjungos teisės aktai bus pradėti taikyti pagal asociacijos susitarimą ([6]). Pasiūlyto sprendimo aiškinamajame memorandume teigiama, kad įvairios asociacijos susitarimo finansinių paslaugų protokolo dalys asocijuotosioms valstybėms gali įsigalioti palaipsniui. Taigi, kol tam tikrai daliai priklausantys Sąjungos teisės aktai bus pradėti taikyti pagal asociacijos susitarimą, atitinkamas Sąjungos *acquis* ir toliau būtų įtrauktas į susitarimų dėl pinigų priedus.

2.3. ECB pažymi, kad nuo asociacijos susitarimo priėmimo iki protokolo dėl finansinių paslaugų, į kurį įtraukti Sąjungos bankų ir finansų teisės aktai ir kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisės aktai, dalių įsigaliojimo asocijuotosioms valstybėms gali praeiti nemažai laiko. Taigi, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, atitinkamoje susitarimų dėl pinigų nuostatoje ([7]) turėtų būti aiškiai nurodyta, kad jei atitinkamo Sąjungos *acquis* Sąjungos teisės aktas bus priimtas arba iš dalies pakeistas prieš tai, kai jis turėtų būti pradėtas taikyti pagal asociacijos susitarimą, jis bus įtrauktas į susitarimų dėl pinigų priedus ir perkeltas į atitinkamą asociacijos susitarimo priedą, kai jis bus pradėtas taikyti pagal asociacijos susitarimą. Be to, pasiūlytame sprendime neapibrėžiamas tikslus momentas, kada bus laikoma, kad Sąjungos teisės aktai, susiję su tam tikra protokolo dėl finansinių paslaugų dalimi, pradedami taikyti pagal asociacijos susitarimą. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą dėl atsakomybės perkėlimo iš susitarimų dėl pinigų sistemos į asociacijos susitarimo sistemą tvarkaraščio, reikia aiškumo šiuo aspektu.

([6]) Žr. pasiūlyto sprendimo 1 straipsnio 1 dalies a punktą.
([7]) Kaip nurodyta pasiūlyto sprendimo 1 straipsnio 1 dalies a punkte.

2.4. Pasiūlytame sprendime nustatyta, kad į susitarimus dėl pinigų turėtų būti įtraukta nuostata, pagal kurią turėtų būti aiškiai pažymėti eurui būtini Sąjungos bankų ir finansų teisės aktai ir visi Sąjungos kovos su pinigų plovimu ar terorizmo finansavimu teisės aktai, išvardyti asociacijos susitarime, bet svarbūs sklandžiam euro naudojimui ir apsaugai ([8]). Tai leistų įvertinti, kaip abi asocijuotosios valstybės įgyvendina šiuos aktus pagal asociacijos susitarimą, siekiant susitarimų dėl pinigų tikslų. ECB palankiai vertina tokios nuostatos įtraukimą, nes tai yra pagrindinė pasiūlyto sprendimo nuostata siekiant išvengti susitarimų dėl pinigų ir asociacijos susitarimo dubliavimosi. Kartu ECB atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta aiškumo dėl šios priemonės įgyvendinimo. Lieka neaišku, ar tokio paties turinio nuostata taip pat turi būti įtraukta į asociacijos susitarimą ir kas nuspręstų, kad Sąjungos teisės aktai turėtų būti pažymėti kaip susiję su susitarimų dėl pinigų taikymu. ECB yra pasirengęs dalyvauti vykdant šią užduotį. Dėl pažymėjimo galėtų būti nuspręsta, pavyzdžiui, pagal asociacijos susitarimą įsteigto finansinių paslaugų pakomitečio posėdžiuose. Be to, siekdamas užtikrinti didesnį teisinį tikrumą, ECB siūlytų atitinkamus Sąjungos teisės aktus pažymėti kaip „susijusius su susitarimo dėl pinigų taikymu“, o ne kaip „su euru susijusius“, „eurui būtinus“ ar „svarbius sklandžiam euro naudojimui ir apsaugai“.

2.5. Be to, ECB siūlo toje pačioje nuostatoje nustatyti, kad po susitikimų dėl atitinkamame asociacijos susitarimo priede išvardytų Sąjungos teisės aktų, kurie pažymėti kaip susiję su susitarimų dėl pinigų taikymu, įgyvendinimo padėties, atitinkamam pagal susitarimus dėl pinigų įsteigtam jungtiniam komitetui bus pateikta įgyvendinimo lentelė. To nepadarius, kiltų pavojus, kad tam tikrų Sąjungos teisės aktų, susijusių su susitarimų dėl pinigų taikymu, pažymėjimas ir pareiškimas, kad tų teisės aktų įgyvendinimo vertinimas pagal asociacijos susitarimą bus atliekamas tuo pačiu metu susitarimų dėl pinigų tikslais, neturės prasmės. Susitarimų dėl pinigų jungtiniai komitetai turės būti tinkamai informuoti apie atitinkamų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo padėtį, kad būtų galima nustatyti, ar tai turi kokį nors poveikį susitarimų dėl pinigų taikymui. ECB supranta, kad tokio paties pobūdžio nuostata turi būti įtraukta į asociacijos susitarimą.

2.6. Pasiūlytame sprendime siūloma įtraukti nuostatą, kuria nustatoma, kad su euru susijusių Sąjungos bankų ir finansų teisės aktų dalis ir visi nauji Sąjungos kovos su pinigų plovimu ar terorizmo finansavimu teisės aktai, įtraukti į asociacijos susitarimą, būtų automatiškai įtraukiami į susitarimų dėl pinigų priedus, jei asociacijos susitarimo įgyvendinimas būtų iš dalies arba visiškai sustabdomas arba nutraukiamas ([9]). Siekdamas išsamumo, ECB siūlo patikslinti, kad kartu su šiuo procesu pagal susitarimus dėl pinigų taip pat būtų atliekamas atitinkamų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo vertinimas.

2.7. ECB palankiai vertina tai, kad pasiūlytu sprendimu siūloma į susitarimus dėl pinigų įtraukti sąlygą, pagal kurią būtų užtikrinama, kad su pinigų teise susiję Sąjungos teisės aktai ir toliau būtų reglamentuojami tik susitarimais dėl pinigų ([10]). Kaip paaiškinta pasiūlyto sprendimo aiškinamajame memorandume, su pinigų teise susiję teisės aktai apima teisines priemones banknotų ir monetų, sukčiavimo ir klastojimo, statistinių pranešimų Europos Centriniam Bankui ir aktų pagal SESV 133 straipsnį srityse. Taigi jie, be kita ko, apima visus ECB priimtus teisės aktus, išvardytus susitarimų dėl pinigų prieduose.

([8]) Žr. pasiūlyto sprendimo 1 straipsnio 1 dalies c punktą.
([9]) Žr. pasiūlyto sprendimo 1 straipsnio 1 dalies d punktą.
([10]) Žr. pasiūlyto sprendimo 1 straipsnio 1 dalies e punktą.

2.8. Galiausiai pasiūlytame sprendime nustatyta, kad tik Komisija yra įgaliota derėtis dėl susitarimų dėl pinigų su Andora ir San Marinu pakeitimo, juos sudaryti ir pasirašyti ([11]). ECB pažymi, kad taip nukrypstama nuo iki šiol taikytos praktikos, pagal kurią derybose dėl susitarimų dėl pinigų ECB savo kompetencijos ribose yra visateisis derybų dalyvis ([12]). Be to, susitarimo dėl pinigų dalinis pakeitimas, dėl kurio turi būti deramasi su Andora ir San Marinu pagal pasiūlytą sprendimą, nėra nedidelis ir techninio pobūdžio. Kaip minėta šios nuomonės 1.3 dalyje, pasiūlytas dalinis pakeitimas turi svarbių pasekmių susitarimų dėl pinigų sistemai, ypač jungtinių komitetų, įsteigtų pagal susitarimus dėl pinigų, vaidmeniui. Todėl pasiūlytame sprendime turėtų būti nustatyta, kad, laikantis ankstesnės praktikos, ECB savo kompetencijos srityje bus visateisis derybų dalyvis.

Tais atvejais, kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą sprendimą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas „EUR-Lex“ interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2024 m. gegužės 15 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

([11]) Žr. pasiūlyto sprendimo 2 straipsnį.

([12]) Žr. Tarybos sprendimo 1999/97/EB (OL L 30, 1999 2 4, p. 33) 7 straipsnį; 2004 m. gegužės 11 d. Tarybos sprendimo 2004/548/EB dėl pozicijos, kurios turi laikytis Bendrija dėl susitarimo, susijusio su piniginiais santykiais su Andoros Kunigaikštyste (OL L 244, 2004 7 16, p. 47) 7 straipsnį ir 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimo 2009/904/EB dėl Europos bendrijos pozicijos persvarstant Susitarimą dėl pinigų su San Marino Respublika (OL L 322, 2009 12 9, p. 12) 3 straipsnį.